bo dušni pastir v nagovoru razložil in jih za stvar navdušil. Nihče naj ne pričakuje, da se bodo vse družine takoj posvetile. Če bo župnik pridobil za to saj nekaj najboljših družin, bo njihov zgled gotovo vplival tudi na druge. Treba je samo začeti.

Posvetitev družin in družinski praznik bo brez dvoma pripomogel, da bodo krščanske družine tudi v modernem času, ki razkraja družine in ruši vero, ostale močne in vero ohranile. K temu naj bi pripomogel tudi družinski praznik, kar je njegov poglavitni namen.

Vilko ŠOLINC

VJERNIČKE LEGITIMACIJE

Od prevelike je važnosti bilo uvijek, a osobito danas, da župnik vodi kartoteku ili stanje duša. Pastir mora imati apsolutnu evidenciju svojih ovaca. Inače svakako nije nasljednik Pastira, koji je rekao: Ja sam pastir dobri. Znam svoje ovce i one poznaju mene.

Nikada nije dostatno to isticati.

Ali je u današnje vrijeme možda još važnije ili barem jednako tako važno, a što se zaboravlja — da svaka ovca nosi na sebi i svoj žig, da je pastir može raspoznati. U današnjem previranju i metežu nijedan pastir ne će biti kadar uza sve svoje kartoteke imati potpunu evidenciju ovaca bez tog posebnog žiga.

Sam je Bog doduše žigosao svoje ovce. Na svetom im je krstu utisnuo svakoj neizbrisivi biljeg, po kojem će se kroz čitavu vječnost poznati kao Kristova ovca i pripadnica svete katoličke Crkve.

Ali to je ontološki žig, da govonimo koncilskim jezikom. I taj žig vrijedi samo pred očima Božjim.

Katolička Crkva međutim nije samo ontološka činjenica niti činjenica samo duhovnog, nevidljivog reda. Crkva je katolička i vidljiva zajednica juridičkog, pravnoga reda.

Zato svaki vjernik kao Kristova ovca mora imati i svoj vidljivi j u r i d i č k i ž i g. Mora imati svoju juridičku ispravu pripadnosti katoličkoj Crkvi.

U stara vremena služio je u tu svrhu k r s n i l i s t. To je bila službena isprava, kojom se legitimirao vjernik kao pripadnik katoličke Crkve pred juridičkim forumom.

No rijetko je tada trebao vjernik tu legitimaciju. Tada su vjernici redovno živjeli u svom domaćem ambijentu. Bili su

svima javno poznati kao kršćani, pa im nije bila potrebna druga službena legitimacija, osim kad ju je zakon izričito tražio.

Vremena su se međutim strahovito izmijenila. Danas gotovo više nema stalnosjedioca, čak niti u najzabitnijim selima. Niti seoba naroda možda nije više ispremješala stanovništvo Evrope, nego se danas ispremješalo to stanovništvo i unutar država, a čak i izvan država. Problem emigracije, a još više imigracije jedan je od najvažnijih problema današnjice.

Gdje je dakle pastir, koji bi u tom komešanju mogao prepoznati sve svoje ovce bez posebne legitimacije kao žiga na njima?

No je li danas dostatno, da vjernik ima krsni list kao svoju vjerničku legitimaciju? Je li dostatno recimo, da kod krštenja izdamo svakom krštenику — a u prvo vrijeme i svim odraslim članovima svoje župe — krsne listove, da tako imaju svoju vjerničku legitimaciju?

Kad bi vjernik bio onaj, koji je bio na svetom krštenju, tada bi to bilo dosta. Ali katolički vjernik nije isto što i kršten ik.

Tu je upravo naša kobna zabluda, da mi još danas svakog kršćenika smatramo svojim vjernikom. Da li može netko biti vjernikom, koji je izopćen iz Crkve? A to je svaki heretik, a kamo li nevjernik i bezbožac. Kako možemo zvati vjernikom, koji uopće nema vjere? Sakramentalno on doduše pripada k našim ovcama, ali svijesno je on izišao od nas. On je istupio iz Crkve, makar on to nije načinio službeno i formalno.

Prava zato, praktička i konkretna vjernička legetimacija mora sadržavati daleko više od samoga krštenja. Potrebna je vjerničkа legitimacija, koja bi bila a n a l o g n a g r a đ a n s k o j l e g i t i m a c i j i sa svim potrebnim značajnim podacima za katoličkog vjernika.

Što bi dakle trebala sadržavati ta vjernička legitimacija?

Prije svega f o r m u l a r te legitimacije morao bi svakako imati sve podatke krsnog lista.

Nadalje podatke o vjerskoj poučenosti: Gdje, kako dugo i s kojim uspjehom bio je poučavan.

Dan i mjesto prve svete pričesti.

Dan i mjesto sv. potvrde.

Dan i mjesto vjenčanja s podacima o vjenčanom drugu uglavnom kao u vjenčanom listu).

Djeca (desetak mjesta). Njihov dan rođenja (krštenja), vjenčanja i smrti.

Na koncu dosta prostora za mijenjanje prebivališta. A kod svakog prebivališta i prostora za mijenjanje adresa.

Mogu se dodati još koje korisne ili potrebne rubrike.

Takva evo službena vjernička legitimacija, koja bi bila formata građanske legitimacije ili nešto veća — to je neophodni zahtjev pastve u današnje doba. Takvu bi legitimaciju imao primiti svaki kršćanin već kod svoga krštenja i ona bi ga imala pratiti kroz čitav život. U nju bi župnik upisivao podatke kod svakog izvršenog čina, koji se tiču tog vjernika, a koji se traži prema rubrikama.

Bez te legitimacije nitko ne bi mogao biti pripušten k prvoj svetoj pričesti, a još manje k sakramentu ženidbe. Ona bi službeno zastupala krsni i vjenčani list.

Kod svake promjene prebivališta (ne boravka) vjernik bi imao dužnost odjaviti se u svom župnom uredu i prijaviti u novom, koji bi unio promjenu u za tu određenu rubriku. Isto bi bilo potrebno kod svake promjene stana i adrese.

Ispočetka bi to išlo malo teže. Načiniti red u današnjem neredu strahovit je zadatak. Ali vremenom bi se to uhodalo.

Bilo bi malo više i kancelarijskog posla. Ali to bi se stostruko isplatilo. Već zato, jer bi bilo više kontakta s vjernicima u kancelariji.

Ali nije to jedina korist, koju bi donijele te vjerničke legitimacije. Prije svega i iznad svega te bi vjerničke legitimacije služile, da naši vjernici dobiju svoju vjerničku svijest. Oni bi dobili formalnu svijest, da pripadaju u juridičku organizaciju Crkve.

Nije bez razloga nazvana legitimacija osobnom (ličnom) kartom. Tko ima u rukama legitimaciju, osjeća se osobom, osjeća se ravnopravnim članom zajednice, s kojim se računa, koga se vodi u evidenciji. Baš to moramo naučiti svoje vjernike, da se i oni počnu osjećati vjernicima, koji nemaju samo posla s Bogom za svoju dušu, nego i vjernicima, koji su članovi jedne pravne zemaljske zajednice, koja se zove katolička Crkva.

Primajući svete sakramente, dolazeći na svetu misu — oni ispoljavaju svoju religiju, svoj odnos prema Bogu. Ali religioznost je daleko premalo. Traži se i crkvenost, da tako kažem. Traži se osjećaj pripadnosti zajednici spasa, koju je Krist osnovao.

Mi smo danas postali minimalisti. Nama je već mnogo, kad se negdje sastanemo s »religijom«. Bog međutim nije minimalist. On je maksimalist. Tko ne sluša Crkve, neka ti bude kao carinik i poganin! Extra Ecclesiam nulla salus! Izvan Crkve,

izvan crkvene zajednice nema spasa. Doduše to vrijedi ontološki. Ali ako ne postoji bona fides, vrijedi i juridički.

Mi dakle moramo buditi i produbiti, osobito u današnjim prilikama, baš tu juridičku svijest pripadnosti Crkvi. To bi učinile iznad svega vjerničke legitimacije.

A što bi značile te legitimacije za pastorizaciju?

Rekli smo, već zahtjev češćih sastanaka župnika s vjernicima, koliko bi značio! Ali koliko drugih blagodati i koristi!

Koliko se puta danas događa, da u gradovima roditelji dovedu svoju djecu za prvu pričest, a tko jamči župniku, da je to dijete uopće kršteno. Koliko naime ima tajnih krštenja što dalje od rodne župe!

Isto tako kad dođe vjernik na vjenčanje, legitimacija će pokazati župniku sve, što mu je potrebno znati o zaručnicima. Tu ne će biti više potrebne zakletve i prisege, izbjegnute bezbrojne bigamije, koje će prije ili kasnije biti posljedica kaotičkog današnjeg stanja.

A kartoteku ne će župnik morati sastavljati iz glave. Legitimacija će mu pružiti sve podatke.

Dakako tražila bi se apsolutna savjesnost sa strane pastira. Svaka nepismenost i neodgovornost morala bi se kažnjavati. Zato tu mogu načiniti red samo više crkvene vlasti.

U Sloveniji je nešto slično provedeno. Ali ako ne ćemo da kod nas pastoralno stanje ide u sve veći kaos, moramo i mi stvoriti red. A za to je neophodno uvesti vjerničke legitimacije.

P. PLATON

VELIKO SVIJETLO U VELIKOJ TAMI

Tomislav J. Šagi - Bunić: Kršćanstvo ne može biti umorno. XXV govora održanih u zagrebačkoj katedrali, Split 1962.

Ako šutke prijeđemo preko ove Šagijeve knjige, moglo bi se desiti, da nas vrijeme osudi zbog indolentnosti, a možda i zbog nesposobnosti, da nismo bili u stanju uočiti jedan snažni reflektor, koji je upravo lucidno obasjao ove čudnovate naše dane: velike s velikim problemima, s velikom tamom, ali i velikim nadama. I nije nimalo važno, što knjiga nije tiskana knjigotiskom, već je umnožena aparatom za umnožavanje. Pod skromnim i tehnički siromašnim ruhom krije se dragocjeno bogatstvo jedne velike duše i snažnog prodornog uma.

Ljudi pišu knjige na razne načine, iz raznih motiva i s različitim ciljevima. Slava i materijalni dobitak nisu samo pokretna